

Abonnement pour un an
300 piastes
Edition spéciale. 500 ptrs .

Adresse :
"Idjtihad," Constantinople

Téléph . st . 865

XXII ème ANNÉE

1927 , 15 Février No222

اجتهاد

IDJTIHAD

علمی ، ادبی ، اقتصادی مجموعہ

آبونمان : سنہ لکھی [۲۴ نسخہ]
تورکیا ایچون ۲ ، خارج ایچون
۳ ، اعلا کاغذ لیبسی ۵ لبرادر .

ادارہ خانہ سی :

جفال اوغلندہ « اجتهاد ٹروی »

تلفون : استانبول ۸۶۵

یکرمی ایکسچی سنہ

نومرو ۲۲۲ - ۱۵ شباط ۱۹۲۷

فلسفہ شری :

سری قوتلرک اقتصادی قانونرہ قارشی مبارزہ سی

محری : Gusiave Le Bon

1

سری حکم ونفوذلرک، ازجملہ فورموللرک، باشلیجہ وصف میزی، معتقدک روحنہ تماماً حاکم اولماق وعقل ومحاکمہ واسطہ سیلہ آرتیق صارصلہ یلمہ مکدر . سادہ راجتہاد Opinion .. معاقلہ دن، محاکمہ دن یاخود تجربہ دن متأثر اولا بیلیر، سری بر اعتقاد اصلا متأثر اولماز، ایشتہ بونک ایچوندر، کہ (روسیا) نک خرایسی ہیچ بر قومونیسٹک ایمانی صارصادی .

سری اعتقادلر، اکثریا شکوہ مظهر ذوات طرفدن اجرا ایدیلن تلقین لردن صدور ایدر . ادعا Affirmation ، تکرار و سرایت ذہنیہ سری اعتقادلرک انتشارلرینہ کافیدر .

..

اثرلرک بر چوغندہ شرح وتفصیل ایدیلش اولان تلقی Lconception لری بر قاج سطرده تکشیف ایتدم . بوتلقی لرنہایت کندیلرینی قبول ایتدیرمشدرلر، چونکہ وقتیلہ همان همان یالکیز دینی معنادہ قوللانیلان سری Mystique تعبیری رجال سیاسیہ نک لظقلرندہ هر کون استعمال ایدلکدہدر .

سری قوتلرک شوکتی یوکسک دولت رجللرینک بک ای معلومیدر؛ یوکسک دولت رجللری بونلری قوللانیلای وحقی بونلری یاراتمای بیلرلر . مشهور دوستم Aristide Brirnd ک Locaruo ده وجودہ کتیردیکی

اقوامک وجهہ استقامتی تعیین ایدن مختلف تاثیرلری، اہمیتلری اعتباریلہ ترتیب ایتک، صیرہ لاماق ایجاب ایتسہ بدی سری المذشاء قوتلری برنجی صفہ قویماق ایجاب ایدردی . بوقوتلر (تاریخ) ی ادارہ ایتدیکن صوگرہ ینہ او ناحاک اولمایہ دوام ایتکدہدر .

« میستیسیم » .. الوہیتلرہ ، اعتقادلرہ یاخود « فورمول » لرہ خیالی بر حکم ونفوذ عطف ایتدہدر . یکی بر دور آجان وعقل دیننہ بر معبد تخصیص ایدن انقلاب Révolution رجالی (مولوخ Moloch) ہ طاپانلر درجہ سندہ سری Mystique لر ایدیلر . قاداودہ ییغیلری اوزہ رندہ اعتقادینی تأسیس واعلا ایتک ایستہین (لہنین Lénine) دہ سری در . فورموللرینہ ، دنیادہ بر جنت وجودہ کتیرمک قدرت سحر انکیزی عطف ایدن سوسیالیست لر وقومونیسٹ لر دخی سری درلر . بتون ارادہ لرہ فائق ایجابات اقتصادیہ نتیجہ سی اولان شرائط معیشتی، قانونر واسطہ سیلہ دیکشدریمک ادعا سندنہ بولونان یکی مجددار، یکی اصلاحاتیجی Réformateur لر دخی سری درلر .

کذلک بونک ایچوندر، کہ دائماً مبعوثان مجلسمز، اولیای امور مزہ، کندیلرینی دیکلتمکدہ بک کوچلک چکدیرمش اولان بر قاج فورمولک [بر قاج دستورک] سری حکم ونفوذی آلتندہ قالمشدر .

عملیه بود. [یعنی اوراده بر سری قوت یارامشدر.]
سری قوت لر و اقتصادى قوتلر بعضاً یکدیگر لرله
مبارزه یه کیریشیرلر. افیکارى اڭ زیاده هیجانده دوشورن
مسئله لری حل ایتک ایچون زمانر زمالر رجال دولتی
طرفندن تسکلیف ایدیلن صورت حاللر بزه بونک مثاللری.
ویره جکدر.

تراپیر تشریع [یعنی قانونی تدبیرلر] امتعه نك
قیئاتی بر مملکتك وضعیت مالیه سی اوزره بینه اجمرائی تأثیر
ایمه بیلیرمی؟

امتنه نك فیئاتی و بناء علیه معیشت مصرفی تنزیل
ایچون قانونلر قدرت حکمدارانسه ایمان، سری
خولیا illusion لرك قوتنه اڭ ایی دلایلردن بریدر.
«فرانسه انقلابی» ندن بو گونه قادار، مختلف
شارع لر، مختلف قانون واضعلری، اراده Décret
واسطه سیله، انجنا قبول ایتمین واقوامك حیات تجاریسنه
حاکم اولان اقتصادى قانونلره قارشى قویماه یلتنیدیلر.
اراده لرینی تصدیق ایتدیرمك ایچون، انقلاب زماننده
اولدینی کبی «کیوتین»، مالک اولدقلری حالده بونلرک
جمله سی، اقتصادى قانونلره مبارزه دن فراغت ایتیه
مجبور اولدیلر.

سری ایمان، تجربه نی اصلا حسابا قاتمادیغندن عصری
واضع قانونلرمن عینی ضلالتلرک قربانی قالماقده درلر.
از جمله، محبس لری بلا فائده ضررمنر و طنداشلرله
طولددوران و آرادن چوق کچمکسزین ترک والفسای
مجبوریتی حاصل اولان مصیبت انکیز قانونک، غیر مشروع
قازانجلر، احتکارلر قانونک مرعیتی زماننده، بو کیفیت
[یعنی اقتصادى قانونلرله بی سود مجادله ده اصرار ضلالتی]
کورولدی. بو قادار تجربه لره رغماً نه نایست یعنی
دولتی مداخله لر حاللا مختلف شکلدرده تکرار اولونیور:
ته خنیک اعاشه انجمنی، قیئاتلری مراقبه قومسیون
الح، معاملات تجاریه نی یکیدن موانعه معروض قیلاجاق،
تجارتی اشکال ایدمه جکدر.

تان Temps غزنه سی، صوڭ کونلرده، تأسیس

و اتخاذا نشبته بولونولان حصر و تحدید تدبیرلرینک فائده.
سزلکی و تهلیکه سی حقنده کی فکرنده اصرار ایدیوردی.
کال اصائله تأمین ایدیوردی، که استهلاک آزالیه لماسی
دکل ترایدی در، که استحصالی و بناء علیه ویرکی لرك زاندماتی
جانلاندیریر.

عینی جریده گوسته ریوردی، که فائده سنر اولدینی
قادار اذا کار اولوب ویریله لری زرعه امر اولومان بتون
بیاننامه لر زراعی، ایستراسته منر، بقداى یرینه، داهای
آز مصرفی اولان وهنوز هیچ بر تعلیماتنامه مک تقیید
ایتمه دیکی بولاف زرعه ایتیه سوق ایدمه جکدر.

بتون بو بداهت لر او قادار روشن و مکرر تجربه لرله
اوقادار مؤیددر، که اولیای امورجه غیر معلوم اولماسی
فرض ایدیه منر. حقیقت حالده اونلر، قانونلرک قدرت
مطلقه سی حقنده آحاد ناسک سری ایمانک اسیریدرلر.

..

حرب بورجه لرینک تأدبسی وضعیت مالیه اوزره بینه
تأثیر اجمرا ایمه بیلیرمی؟

بو نقطه حقنده بلکه «نه قدیهر» لر [اهل خبره]
انسانلرک اکثریت عظیمه سنجه ناقابل وصول بیلیکیلره
مالکدرلر. «متوسط فرانسر» محقق کندى کندینه
دیمه سی لاددر، که سنوی بر جوق میلیارک اجنبیه
تأدیه سی، فرانک وضعیتنی ایلشیدیرمک شویله دورسون،
فرانک سقوطنی سرعتلندیرمکدن باشقا برشی یاماز.
تأدیة دین ایچون اقتضا ایدن انکیز لیرالری و دولارلر
تدارک ایتک اوزره، اجنبی بیاسه لرنده عیناً عظیم المقدار
فرانک صاتماق ایجاب ایدمه جکدر. عرض و طلب قانون
ذی حشمتی مقتضاسنجه بومعامله فرانک قیمتی عظیم
برنسبتده آچالیر بوايسه استهداف اولونان مقصدک تماماً
معکوسى اولور.

بورجلرمنی ط- انجما منک اجنبی بانکلرلر اوزره بینه
تأثیری اولاجاغنی قبول ایتسه ک بیله نهایت درجه ده
محتملدر، که اونلر طرفندن اقراض ایدیلن میلیارلر
عددی لاشی اولور و بناء علیه تداوله بولونان باقتو.
طلرمنک قورینی ایلشیدیرمک ایچون مقتضی آلتون ستوق
مقدارینک پک دوننده اولور.

عقل سلیم

محرری : رهاب زامه مهليه

— کچن نسخه لرون مابعد

مبحث 142 — راهب برك شارو نالغمری

شفایاب ایتدیکی ادعاسنده بولون دوقلری علتله دولو اولدوقلری حالده ، هر کون عمومی بر میدانه کیده رك علاجلری تساییدن بونلری ، تأثیر شفا بخشاشی شبه کوتورمن ، شاشماز اولاراق سورن برسورو متطبب [Empirique] لر حقه نه دیرز ؟ « علاجلر مزدن آلیکز ؛ تأثیرلری محقق در ؛ بو علاجلر بزدن باشقا هر کسی شفایاب ایدر » دییه آواز آواز باغیران بوشار لانا نلرک رچته لر نه ترتیلرینه چوق اعتماد ایدرمی یز ؛ بو علاجلرک ،

قونولش اولدیغی کوردیکی حالده ، متباقی دنیا نك [یعنی اوروپا نك] بزمه معامله ده بولونماسی آ کلاشیله ماز ؛ بو ، وارد دکلدر [یعنی آمریقایه بورجنی ویا بونك فائضی ویرمك ایچون کندی اوز صنایعی ازیجی ویرکیلر التنده برقان اوروپا نك آمریقایله معامله تجاریه ده دوام ایتمه سی ممکن کورونمز .] [**]

نتیجه اولاراق دینیه بیلیر ، که اجنبی به معظم مبالغ تأدییه سیله وضعیت مالیه منری دوزلتمک فکری تهلاکلی بروهم سری تشکیل ایدر .

دوقلور کورستار بوبونه

[**] متارکبی متعاقب نورکیانك اوزره رینه ائتلاف دولتلری آج صبر تلانلر کی چوگدیگی صبر ده مرحوم Pierre Loti یه یازدیغیز و عملکتک ایکی یوزدن فضلہ منورلریه امضا ایتدیر . دیکمز برمکتوبده شو عبارده واردی .

Il peut bien être juste de réduire son adversaire à l'impuissance, mais il ne s'arrêtera là : écraser n'est pas vaincre ...

که خصمی ، مضر و متعرض اولامایاجق بر حاله ارجاع اتمک حق اولابیلیر . فقط داهایله ریه به کیتمه مه لیدر : ازمک غالب اولماق دکلدر . « دیمکدر .

بو سوزدن ، فرانسه نك ، کندیسندن ایسته نیلن بورجلری انکار ایتمه سی لازم کلدیکی نتیجه سی حقیقماز . (فرانسه) بو بورجلری بلا مناقشه طانییه بیلیر فقط بو بورجلرک طانییه سانه عائد فقره یه شولا حقه یی علاوه ایدره رک طانییه بیلیر :

« فرانسه کندیسندن طلب ایدیلن قرق میلدار آلتون فراتی ، آجاق وضعیت مالیه سی مساعد اولدیغی زمان ، تأدییه ایدره رک » در . [*]

بتون منور آمریقالیر ، طلب اولونان مبالغک تأدییه سنك اورویا ایچون غیر ممکن اولدیغی آ کلامایه باشلا یورلر . از جمله ، آحاد ناسک غرور میلیری اوقشاماق ایچوندر ، که بونلرک حکومتلری بومالنی طلب ایتمکده در . حقیقت حالده اونلرک فکری متحده آمریقا ده مالیه ناظری M. Mellon ک فکری نك عینی در :

مرفه و دوست بر (اورویا) ، متحده آمریقا ایچون ، آلا جاکلر اوزره رنده هیچ بر زمان قازانه مایاجانی درجه ده بیوک برقیمتی حازدر . [یعنی آمریقایه بتون بورجلری ویرن و فقط فقیر دوشن و دوست اولمایان بر اوروپادن ، بورجلری ویرمه مش اولماقله برابر رفاه ایچنده اولان و متحده آمریقایه دوست بولونان بر اورویا داهای بیوک قیمتی ، آمریقا ایچون داهای بیوک قیمتی حازدر .]

سابق حربیه مستشاری M. Baker علاوه ایدیور ایدی : وقتیلہ (روما) نك خصمائی اوزره رینه تحمیل ایتدیکی جزیه دن چوق فرقی اولمایان بر شکله ، متحده آمریقایه ویریلک اوزره ، آلتش ایکی سنه علی الدوام ، هر عملکتک کندی صنایی اوزره رینه ازیجی ویرکیلر

[*] بزمده قوپونلر مسئله سنده عینی بولدن یورومه مزجبا ممکن اولمازی ؟ فرانسه کندیسندن آلتون فراتی ایسته یین آلا جاقیلرینه بویله دیمشدر . بزم قوپونلری تماماً آلتون فراتی ویا انکلیز لیرای خلاصه آلتون اولاراق تأدییه ایتیه قبول ایتمه منری توصیه ایتش اولان مالیه متحصصلر مزده ضعیف اولان خصلتک همتی بوقسه دراتی اولدی چوق دوشونولش در . اک زنکین وغالب بر دولت معظمه تعهد مالیه سی ایفا ایتیه وضعیت مالیه سنك مساعد اولدی زمانه یعنی غیر محدود بر زمانه تعلیق ایدر بزم قوپونلری تماماً آلتون اولاراق تأدییه ایتمه منر ناصل تأمل اولونور ؟